

Ústecký krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením 2021-2025

Obsah

1.	Obecné požadavky a osvětová činnost	4
2.	Přístupnost staveb, dopravy a komunikací	4
3.	Přístupnost informací a elektronických služeb	9
4.	Mimořádné události a krizové situace	10
5.	Nezávislý život	11
6.	Rovnost před zákonem a přístup ke spravedlnosti	12
7.	Život v rodině	13
8.	Vzdělávání a školství	18
9.	Zdraví a zdravotní péče	20
10.	Zaměstnávání a podpora podnikání osob se zdravotním postižením	22
11.	Sociální zabezpečení a sociální ochrana	23
12.	Participace osob se zdravotním postižením a jejich organizací na správě věcí veřejných	24
13.	Přístup ke kulturnímu dědictví a účast na kulturním životě	24
14.	Koordinace a monitorování plnění	32

Zastupitelstvo Ústeckého kraje schválilo dne 16. února 2015 Ústecký krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015 – 2018, jehož platnost byla posléze prodloužena do roku 2020 tak, aby byl v souladu Národním plánem podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020 a který byl zároveň prvním dokumentem v této oblasti v Ústeckém kraji.

Plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením je koncepční dokument vycházející zejména z Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením, jež byla přijata dne 13. prosince 2006 v New Yorku. S Úmluvou vyslovil souhlas Parlament ČR a ratifikoval ji prezident ČR. Úmluva vstoupila v platnost pro ČR na základě svého článku 45, odst. 2 dne 28. října 2009. Dalším základním dokumentem jsou teze připravovaného nového Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021 až 2025.

Při tvorbě tohoto materiálu byly také brány v úvahu související legislativní a koncepční dokumenty na celostátní a krajské úrovni.

Tento dokument byl zpracován z podnětu Poradního orgánu hejtmána Ústeckého kraje pro seniory a zdravotně postižené ve spolupráci s Ústeckou krajskou radou osob se zdravotním postižením a zainteresovanými odbory Krajského úřadu Ústeckého kraje a byl schválen Zastupitelstvem Ústeckého kraje dne 20. 4. 2020 usnesením č. 087/29Z/2020.

1. Obecné požadavky a osvětová činnost

Hlavní cíle:

- Předcházet diskriminaci a zajišťovat rovné zacházení pro lidi se zdravotním postižením.
- Podporovat dodržování principu univerzálního designu.
- Působit proti stereotypům a předsudkům ve vztahu k osobám se zdravotním postižením a podporovat respektování práv a důstojnosti osob se zdravotním postižením.
- Podporovat osvětové programy týkající se osob se zdravotním postižením a jejich práv.
- Na prodejních výstavách pořádaných Ústeckým krajem na půdě Krajského úřadu v období Velikonočních a Vánočních svátků vyčlenit jeden stánek pro organizace s cílovou skupinou OZP.

Cíl 1.1.: Nediskriminující prostředí pro osoby se zdravotním postižením.

Opatření 1.1.2. Při tvorbě strategických materiálů zohledňovat dopady na lidi se zdravotním postižením a jejich případné specifické požadavky.

Cíl 1.2.: V rámci krajské samosprávy dodržovat princip rovnosti a nediskriminace lidí se zdravotním postižením.

Opatření 1.2.1. Podporovat přípravu, realizaci a průběžné monitorování krajských plánů vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením.

Opatření 1.2.2. Poskytovat metodické vedení samosprávným úřadům týkající se problematiky lidí se zdravotním postižením v působnosti daného gestora.

Odbor odpovědný za plnění: INF + SV

Indikátor: 1 metodické setkání se samosprávami za rok

Plnění 2021

Opatření jsou průběžně plněna, ve strategiích jsou osoby se zdravotním postižením zohledňovány.

Plnění 2022 - INF

Opatření jsou od roku 2021 průběžně plněna, ve strategických dokumentech jsou osoby se zdravotním postižením zohledňovány.

Krajský plán je standardně jednou ročně vyhodnocován a aktualizace je předkládána Zastupitelstvu Ústeckého kraje.

2. Přístupnost staveb, dopravy a komunikací

Hlavní cíle:

- Umožnit osobám se zdravotním postižením svobodný a bezpečný přístup a pohyb po veřejných budovách a pohyb na komunikacích.
- Umožnit osobám se zdravotním postižením plné využívání veřejné osobní dopravy.

Cíl 2.1.: Vyšší počet bezbariérových veřejných budov a komunikací

Opatření 2.1.1. Provést analýzu přístupnosti všech budov ve vlastnictví a pronájmu gestora (včetně příspěvkových a dalších krajských organizací).

Opatření 2.1.2. Na základě analýzy přístupnosti budov ve vlastnictví a pronájmu gestora zveřejnit na webových stránkách informace o přístupnosti daných objektů.

Opatření 2.1.3. Na základě analýzy přístupnosti budov ve vlastnictví a pronájmu gestora vytvořit plán zpřístupňování těchto budov.

Opatření 2.1.4. Důsledně vyžadovat stanoviska konzultačních středisek NIPI ČR na projekty financované krajem a samosprávami, s ohledem na principy bezbariérovosti a mobility.

Indikátor: Vytvoření plánu zpřístupňování budov ve vlastnictví a pronájmu gestora

Cíl 2.2.: Prevence proti vzniku bariérových budov

Opatření 2.2.1. Provádět metodickou činnost vůči obecným stavebním úřadům v oblasti obecných technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

Opatření 2.2.2. Minimálně jedenkrát ročně zařazovat na poradách se stavebními úřady blok týkající se problematiky zpřístupňování staveb pro osoby se zdravotním postižením

Opatření 2.2.3. Uspořádat seminář projektantům k otázkám zpřístupňování staveb, při dodržování platných norem a to ve spolupráci s jejich komorou, odborem ÚPS ÚK a NRZP ČR, NIPI jednou za dva roky.

Opatření 2.2.4. Podporovat rozšiřování eurozámků a euroklíčů prostřednictvím dotační podpory ročně 200 tis. Kč.

Plnění 2021 – odbor UPS

Dne 22. 11. 2021 se uskutečnila na půdě krajského úřadu porada s obecnými stavebními úřady Ústeckého kraje. V souladu s Plánem byl do programu zařazen příspěvek: Problematika zpřístupňování staveb pro osoby se zdravotním postižením (viz. pozvánka přílohou). Příspěvek měli přednést hosté Jaroslav Slavík a Hana Cinkaničová z Národní rady osob se zdravotním postižením ČR. Hosté se v den konání porady z důvodu nemoci omluvili a k předmětné problematice zaslali prezentaci; s obsahem prezentace byly stavební úřady seznámeny.

Plnění 2022 – odbor UPS

dne 15. 11. 2022 se v budově Krajského úřadu Ústeckého kraje konala porada s obecnými stavebními úřady Ústeckého kraje. V souladu s Plánem byl do programu zařazen příspěvek: Problematika zpřístupňování staveb pro osoby se zdravotním postižením. Příspěvek přednesla p. Hana Cinkaničová z Národního institutu pro integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace (NIPI) bezbariérové prostředí o.p.s.. Porady se dále zúčastnila p. Barbora Suchá, ředitelka NIPI bezbariérové prostředí o.p.s.. Na základě požadavku paní ředitelky Suché byl do prostoru porady umístěn informační banner o podporovatelných veřejně prospěšných činnostech. V závěru porady bylo s paní ředitelkou konzultováno možné rozšíření spolupráce do budoucna.

Cíl 2.3.: Veřejná doprava přístupná pro všechny skupiny lidí se zdravotním postižením.

Opatření 2.3.1. Vyhodnocovat provedení zakázek krajů týkajících se veřejné dopravy z hlediska zajištění bezbariérové dopravy.

Plnění 2021

Požadavek je dlouhodobým standardem v rámci integrovaného dopravního systému „Dopravy Ústeckého kraje – DÚK“ (organizátor odbor DS). Bez výjimek je zapracováván do zadávacích dokumentací výběrových řízení, samozřejmostí je i zapracování do následně uzavíraných smluv o závazku veřejné služby.

Technická specifikace autobusů:

- Naklánění autobusů (kneeling) umožňující snazší nástup a výstup cestujících.
- Výška nástupové hrany bez aktivované funkce kneelingu max. 340 mm.
- Vyklápěcí plošina o minimální nosnosti 300 kg pro nástup a výstup osob na invalidním vozíku nebo se sníženou schopností pohybu. Plošina musí dosáhnout až na úroveň vozovky i v místech, kde není zvýšená nástupní hrana.
- Prostor pro kočárek, nebo pro přepravu osob na invalidním vozíku. U druhých dveří instalovat
Vyklápěcí plošinu pro nástup a výstup osob na invalidním vozíku nebo osob se sníženou pohyblivostí. Ve vyhrazeném prostoru umístit do podlahové krytiny piktogram kočárku a invalidního vozíku.
- Zadavatel požaduje, aby veškerá zobrazovací zařízení (vnitřní LCD a vnější LED panely) byla dobře čitelná na přímém i nepřímém slunečním osvětlení, při umělém osvětlení i ve tmě. Z toho důvodu je požadována automatická regulace jasu zobrazení v závislosti na intenzitě okolního osvětlení.
- Zadavatel požaduje, aby Vozidlo bylo vybaveno systémy, které jsou schopny na vyžádání povelovým ovladačem slabozrakých a nevidomých informovat tyto osoby o poloze Vozidla či poskytnout nějaké další informace o místě, kde se nachází.
- Povelové přijímače musí fungovat na kmitočtu 86,790 MHz a musí být kompatibilní s vysílači (ovladači) dodávanými pro nevidomé firmou ELVOS nebo APEX a případně dalšími vysílači hrazenými zdravotními pojišťovnami.
- Kamerové sledování:
  - 2 ks kamer (1x nad každými dveřmi), záběr kamer na celý prostor pro nástup cestujících, včetně nástupní hrany a přiměřené plochy nástupiště tak, aby řidič viděl tento prostor i při plně obsazeném Vozidle
  - 2 ks kamer umístěných v interiéru přibližně v prostoru proti II. dveřím, umístěné křížem proti sobě

Železniční doprava (stav v roce 2021 lze charakterizovat jako totožný s rokem předchozím, případné nové kvalitativní změny lze očekávat s grafikonem JŘ na rok 2024):

S ohledem na situaci na trhu s elektrickými vozidly mohou někteří nově vybraní dopravci pro zajištění dopravních výkonů definovaných Smlouvou využívat po dobu platnosti jízdního řádu 2021/2022 tzv. „vozidla přechodné kvality“, která směrem k přepravě osob se zdravotním handicapem musí splnit následující:

- příloha 2 Smlouvy, článek 2, odst. 2, písm. e) – „do vozidla musí být umožněn nástup pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace (zejména osob na vozíčku) přímo do nízkopodlažní části z úrovně nástupiště; ve smyslu tohoto odstavce se za nízkopodlažní vozidlo považuje také takové vozidlo, do něhož je umožněn nástup těchto osob

prostřednictvím sklopné rampy, nebo plošiny, která bude součástí vozidla;" Po skončení přechodného období (tj. první den platnosti jízdního řádu 2021/2022 včetně) do konce doby plnění Smlouvy (tj. poslední den platnosti jízdního řádu 2028/2029 včetně) bude dopravce pro zajištění dopravních výkonů definovaných Smlouvou využívat základní vozidla, která směrem k přepravě výše zmíněných osob musí splnit následující:

- příloha 2 Smlouvy, článek 1, odst. 1, písm. j) – „vozidlo musí disponovat minimálním počtem 90 plnohodnotných míst k sezení ve 2. vozové třídě a minimálním počtem 10 sklopných sedadel, přičemž alespoň 40 % celkové kapacity míst k sezení (součet počtu plnohodnotných a sklopných sedadel) musí být umístěno v nízkopodlažní části a zároveň v nízkopodlažní části musí být umístěna všechna sklopná sedadla;"
- příloha 2 Smlouvy, článek 1, odst. 2, písm. a) – „pro přepravu imobilních osob na invalidním vozíku musí být v každém vozidle zajištěn alespoň počet míst odpovídající požadavkům článku 4.2.2.3 přílohy rozhodnutí Komise (ES) č. 1300/2014 o technické specifikaci pro interoperabilitu, týkající se přepravy osob s omezenou schopností pohybu a orientace (dále jen „TSI PRM“) v transevropském konvenčním a vysokorychlostním železničním systému; TSI PRM též stanoví vymezení těchto osob;"
- příloha 2 Smlouvy, článek 1, odst. 2, písm. d) – „do každého vlaku musí být umožněn nástup osob s omezenou schopností pohybu a orientace, a to ve stanicích, jejichž infrastruktura umožňuje přístup takových osob na nástupištní hranu;"
- příloha 2 Smlouvy, článek 1, odst. 2, písm. k) – „v každé vlakové jednotce musí být k dispozici alespoň jedno bezbariérově přístupné WC, které je využitelné pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace; obsluha mechanismu zamykání dveří prostoru WC musí být snadná a uzamčená poloha jednoznačně rozpoznatelná (např. stavové kontrolky „otevřeno“, „zavřeno“, „zamčeno“), vedle obvyklého označování zelenými a červenými barvami je dále také žádoucí, když bude toto označení přímo na dveřích WC provedeno způsobem, který bude jasně rozpoznatelný i osobami s potížemi rozpoznávat barvy;"

Plnění 2022

Požadavek je jedním ze základních standardů v rámci integrovaného dopravního systému „Dopravy Ústeckého kraje – DÚK“ (organizátor odbor DS). Bez výjimek je zpracováván do zadávacích dokumentací výběrových řízení, samozřejmostí je zpracování do následně uzavíraných smluv o závazku veřejné služby. Vzhledem ke skutečnosti, že uzavírané smlouvy jsou dlouhodobé (v autobusové dopravě 10 leté, v železniční ještě delší cca 15 – 20 let), tak lze k tomuto opatření konstatovat, že organizátor DÚK se během platnosti uzavřených smluv věnuje zajištění bezbariérové dopravy v rámci výkonu průběžné kontrolní činnosti (kontrola nastavených technických parametrů využívaných dopravních prostředků – podrobná technická specifikace viz plnění KPVP za rok 2021, vyhodnocování a řešení podnětů či stížností obdržených od cestujících či zvolených samospráv apod.).

Opatření 2.3.2. Najít řešení zajištění bezbariérové dopravy u komerčních dopravců.

Plnění 2021

V rámci nepravidelného nárazového kontaktu s komerčními dopravci zaznávají požadavky na bezbariérovou dopravu. Požadavky mají pouze doporučující charakter.

Plnění 2022

V rámci nepravidelné mimosmluvní komunikace s komerčními dopravci zaznávají požadavky na bezbariérovou dopravu, de facto totožné jako na smluvní dopravce Ústeckého kraje. Požadavky mají pouze doporučující charakter.

Cíl 2.4.: Vyšší počet bezbariérových dopravních staveb

Opatření 2.4.1. Ve své působnosti zajišťovat konzultační a poradenskou činnost v oblasti bezbariérového užívání dopravních staveb a dopravních prostředků.

Plnění 2021

S ohledem na pandemii Covid-19 byla odložena na rok 2021 účast pověřených pracovníků organizátora na oblastním shromáždění SONS (již probíhají přípravné práce na realizaci schůzky v roce letošním).

Plnění 2022

S ohledem na změnu ve vedení SONS v roce 2022 byla v tomto roce realizována pouze telefonická konzultace, účast pověřených pracovníků organizátora na oblastním shromáždění SONS v roce 2023 je připravována (již probíhají přípravné práce na realizaci schůzky formou osobního kontaktu s pověřeným členem).

Opatření 2.4.2. Kraj zajistí koordinaci mezi různými přepravci na silnicích i kolejích.

Plnění 2021

V rámci DÚK probíhá kontinuálně zejména prostřednictvím „Centrálního dispečinku DÚK – CED DÚK“, například stanovením optimálních čekacích dob v přestupních uzlech či při řešení individuálních požadavků cestujících.

Plnění 2022

Od roku 2021 plněno stejně, průběžně probíhají přípravné práce na realizaci dalších dopravních terminálů na území Ústeckého kraje.

Opatření 2.4.3. Zajišťovat označení nízkopodlažních vozidel a bezbariérových zastávek a stanic v jízdních řádech schvalovaných Odborem dopravy a silničního hospodářství Ústeckého kraje.

Plnění 2021

Kontinuálně navazuje na předešlý rok 2020 (již cca 5 let od roku 2017), plněno průběžně automaticky, součást standardního schvalovacího procesu jízdních řádů.

Plnění 2022

Plněno průběžně automaticky, součást standardního schvalovacího procesu jízdních řádů.

Opatření 2.4.4. Zřídit dispečink pro Ústecký kraj s nepřetržitým provozem pro dopravu v kraji.

Plnění 2021

Úkol splněn – od roku 2019 je v provozu „Centrální dispečink DÚK – CED DÚK“

Plnění 2022

Úkol splněn.

Indikátor pro cíl 2.2. – 2.4.: - alespoň 1 metodické setkání pro jednotlivé zainteresované strany - vyčerpání alokovaných prostředků na rozšiřování eurozámek a euroklíčů

Odbor odpovědný za plnění: DS + UPS + INF

3. Přístupnost informací a elektronických služeb

Hlavní cíl:

- Poskytovat informace určené široké veřejnosti osobám se zdravotním postižením v přístupných formátech a technologiích vhodných pro různé typy zdravotního postižení, a to včetně komunikačních systémů lidí se sluchovým postižením.

Cíl 3.1.: Přístupné dokumenty veřejné správy.

Cíl 3.2.: Přístupné webové stránky a elektronické služby institucí veřejné správy.

Opatření 3.2.1. Provozovat web projektu Česko-saské pohraničí bez bariér poslouží k rozšiřování důležitých informací pro OZP. Opatření 3.2.2. Pořádat pravidelně vzdělávací akce týkající se například počítačové gramotnosti, elektronické pošty, internetového bankovníctví atd.

Plnění 2021

Webový portál je k dispozici na www.ukbezbarier.eu

Do seznamu objektu jsou z německé strany doplňovány aktuální informace o bezbariérových objektech. Z české strany bohužel je doplňováno minimálně z důvodu nedostatku pracovních kapacit.

Doporučení: oslovit příspěvkové organizace kraje (které se zatím nezapojily) s tím, aby doplnily data za svou organizaci.

Migrace dat mezi Saskem a ÚK probíhá denně. Aktualizace dat je tedy průběžná.

Indikátor: 1 uspořádané školení pro cílovou skupinu OZP každý rok

Cíl 3.3.: Lepší komunikace veřejné správy s lidmi se zdravotním postižením.

Opatření 3.3.1. Zhotovit nové reportáže pro osoby se sluchovým postižením ve stávajícím formátu, tj.

s tlumočnickem znakového jazyka pro neslyšící, titulky pro osoby nedoslýchavé a později ohluchlé a mluveným komentářem pro další OZP.

Opatření 3.3.2. Provozovat email s názvem handicap@kr-ustecky.cz, v rámci kterého odbor sociálních věcí komunikuje a odpovídá na dotazy občanů z řad zdravotně postižených a seniorů. Na email je možné zasílat veškeré dotazy/požadavky z činnosti krajského úřadu a Ústeckého kraje.

Opatření 3.3.3. Rozšiřovat povědomí veřejnosti o aktivitách zdravotně postižených lidí, vytvořit na webových stránkách Ústeckého kraje prostor pro prezentování organizací osob se zdravotním postižením a nadále pak po technické stránce zajišťovat jedenkrát ročně jeho aktualizaci.

Plnění 2021

Veškerá natáčená vide včetně záznamů z jednání Zastupitelstva ÚK jsou opatřena titulky.

Cíl 3.4.: Zaměstnanci veřejné správy vzdělání v tématech týkajících se zdravotního postižení.

***Indikátor pro cíl 3.3.-3.4: proškolení všech zaměstnanců Krajského Úřadu Ústeckého kraje, kteří jsou ve styku s veřejností, na libovolné téma týkající se komunikace s OZP.
Odbor odpovědný za plnění: INF + KŘ***

Plnění 2021

Cíle nebyly v roce 2021 naplněny z důvodu výjimečné a mimořádné situace v souvislosti s pandemií Covid -19 a vyhlášených mimořádných opatření MZČR.

Plnění 2022 - KŘ

V roce 2022 proběhl výběr vhodných kurzů a dodavatelů, dotčení zaměstnanci budou proškoleni v roce 2023.

Plnění 2022 - INF

V rámci vstupního vzdělávání jsou zaměstnanci krajského úřadu proškoleni s ohledem na problematiku OZP.

4. Mimořádné události a krizové situace

Hlavní cíl:

- Zajistit ochranu a bezpečnost osob se zdravotním postižením během mimořádných událostí a krizových situací.

Cíl 4.1.: Zajištění informovanosti osob se zdravotním postižením o mimořádných událostech a krizových situacích.

Indikátor: Publikace informací (článku) na toto téma v působnosti kraje na webových stránkách kraje

Odbor odpovědný za plnění: INF
Plnění 2021

Oficiální internetové stránky kraje byly přizpůsobeny pro prohlížení v různých elektronických zařízeních (počítače, telefony, tablety, atd.). Veškeré informace o mimořádných událostech jsou zveřejňovány zde a tedy zpřístupněny i pro OZP.

Plnění 2022

Plnění platí od roku 2021, pod dlaždicí „Krizové situace“ jsou navíc veškeré informace k mimořádným událostem a krizovým stavům.

5. Nezávislý život

Hlavní cíl:

- Vytvářet podmínky pro to, aby osoby se zdravotním postižením mohli žít co nejvíce samostatně ve svém přirozeném domácím prostředí.

Cíl 5.1.: Vyšší podíl péče o osoby se zdravotním postižením v domácím prostředí.

Indikátor: Transformace pečovatelských služeb a služeb osobní asistence

Odbor odpovědný za plnění: SV

Plnění 2021

Vzhledem k tomu, že Ústecký kraj klade důraz na péči v přirozeném prostředí člověka (viz vize pro cílové skupiny senioři a osoby se zdravotním postižením), vybral v roce 2019 služby osobní asistence a pečovatelské služby a stanovil požadavky na tyto služby a současně harmonogram pro celý proces změny:

1. V roce 2019 byly služby osloveny a proškoleny (každá služba 2 dny školení – 1 den pro statutárního zástupce/vedoucího a 1 den pro sociálního pracovníka). Všechny se s požadavky seznámily, obdržely materiály a pomůcku pro vyhodnocení potřeb, současně jim byla nabídnuta metodická podpora přímo ve službě. V prosinci roku 2019 Zastupitelstvo Ústeckého kraje schválilo požadavky na tyto služby a také harmonogram plnění.
2. V roce 2020 začaly služby nastavovat proces změny, měly možnost metodické konzultace (proběhlo 24 metodických návštěv), proběhly změny v registraci služeb a současně také kraj přijímal žádosti navýšení personálního zajištění (výjimka z jinak uzavření základní sítě služeb právě pro potřebu změny).
3. V roce 2021 již služby měly nastaven systém fungování tak, aby plnily požadavky, stále probíhaly metodické návštěvy na vyžádání.
4. Od 1. 1. 2022 služby osobní asistence a pečovatelská služba plní požadavky Ústeckého kraje, plnění požadavků je součástí kontroly za strany Ústeckého kraje, a to již s

postihem. Ústecký kraj kontroluje plnění role služby v síti sociálních služeb a také to, jak služba reaguje na potřeby osob v nepříznivé sociální situaci.

Požadavky na poskytovatele sociálních služeb v rámci krajské sítě sociálních služeb Ústeckého kraje.

Jako metodickou pomůcku pro zjišťování potřeb u zájemců o službu osobní asistence nebo pečovatelskou službu nebo při přehodnocení plánů stávajících uživatelů vytvořil Ústecký kraj Regionální karty sociálních služeb Ústeckého kraje. Snaha Ústeckého kraje je stav, kdy sociální služby prověřují všechny oblasti potřeb osob, a to z důvodu, aby nenastala nová nebo se neprohloubila stávající nepříznivá sociální situace, která nebyla dosud zjišťována (SPRSS 4.2.2).

Plnění 2022

Transformace jako taková u pečovatelských služeb a osobních asistencí již proběhla, v roce 2022 tedy již proběhly kontroly u tří poskytovatelů sociálních služeb. Ze tří kontrolovaných osob bylo pouze u jedné zjištěno drobné porušení, v celkovém součtu se tedy dá říci, že proměna služeb probíhá úspěšně a všichni aktéři v Ústeckém kraji dělají maximum pro to, aby mohli všichni senioři a osoby se zdravotním postižením setrvat co nejdéle ve svém přirozeném prostředí.

6. Rovnost před zákonem a přístup ke spravedlnosti

Hlavní cíle:

- Zajistit, aby měly OZP na rovnoprávném základě s ostatními možnost hájit svá práva ve všech oblastech života.
- Zajistit osobám se zdravotním postižením přístup ke spravedlnosti na rovnoprávném základě s ostatními.

Cíl 6.1.: Zajistit osobám se zdravotním postižením takovou asistenci, aby mohly uplatnit svá práva ve všech oblastech života.

Indikátor: proškolení všech zaměstnanců Krajského Úřadu Ústeckého kraje, kteří jsou ve styku s veřejností, na libovolné téma týkající se komunikace s OZP.

Odbor odpovědný za plnění: VŠECHNY ODBORY

Plnění 2021

Cíle nebyly v roce 2021 naplněny z důvodu výjimečné a mimořádné situace v souvislosti s pandemií Covid -19 a vyhlášených mimořádných opatření MZČR.

Plnění 2022 - KŘ

V roce 2022 proběhl výběr vhodných kurzů a dodavatelů, dotčení zaměstnanci budou proškoleni v roce 2023.

Plnění 2022 - INF

V rámci vstupního vzdělávání jsou zaměstnanci krajského úřadu proškoleni s ohledem na problematiku OZP.

7. Život v rodině

Hlavní cíle:

- Podporovat samostatný život a život v rodině osob se zdravotním postižením.
- Zamezit násilí a zneužívání lidí se zdravotním postižením.

Cíl 7.1. Podpora neformálních pečujících

Plnění 2021

- Ve třech regionech Ústeckého kraje (Ústecko, Litoměřicko, Teplicko) vznikla nová centra pro neformální pečující při stávajících pečovatelských službách. Např. poskytovatel Farní charita Litoměřice zřídil v červenci Integrované výcvikové centrum pro neformální pečující, díky kterému předává informace, praktické rady a důležité kontakty pro zvládnutí dlouhodobé péče o osoby blízké. Zaměřuje se na neformální pečující osoby, kterým pomůže ulehčit pečovatelský závazek, zlepšit kvalitu jejich života a vytvořit bezpečné prostředí, ve kterém je jednodušší pečovat. Novou přístavbu pro pečovatelskou službu v Bílině město otevřelo v pondělí 13. září. „Pečovatelská služba se během uplynulých deseti let rozrostla co do počtu pracovníků dvojnásobně, rozšířila se provozní doba a nabídka služeb. Zároveň již nepůsobí jen na území města Bíliny, ale i v dalších obcích, které o tuto službu pro své obyvatele měly zájem. Kvalitní a moderní zázemí si tedy jistě zaslouží,“ okomentovala nové prostory starostka města Bílina Zuzana Schwarz Bařtipánová. Od ledna příštího roku by tam měla začít fungovat i poradna pro pečující osoby, o kterou je v Bílině velký zájem. Potvrzuje to vedoucí bílinské pečovatelské služby Markéta Kalivodová. „Pečující osoby se na nás stále obracejí s mnoha otázkami, dlouhodobě mají problém vyznat se v nejrůznější legislativě, ale i v dalších věcech. Proto jsme se rozhodli otevřít poradnu, kde budeme poskytovat poradenství jak v oblasti péče samotné, tak i v legislativě a navazujících sociálních službách,“ nastínila další účel nové přístavby. Přínos terénní pečovatelské služby a její podporu ocenil hejtman Ústeckého kraje, který se slavnostního otevření zúčastnil. „Zařízení mobilního typu nebo poskytující terénní sociální služby jsou velmi potřebná a v budoucnu budou ještě žádanější,“ uvedl Jan Schiller. Podle mluvčí města Bíliny Pavlína Nevrlé bude moderní prostory využívat patnáct terénních zaměstnanců pečovatelské služby.

Zdroj: https://teplicky.denik.cz/zpravy_region/pecovatelska-sluzba-bilina-terenni-pracovnik-20210914.html

- Poradenské, edukační a simulační centrum nově funguje v domově pro seniory v Orlické ulici. Slavnostního otevření se 15. října 2019 účastnil náměstek primátora Tomáš Vlach. V novém poradenském centru se mohou zájemci naučit základní ošetrovatelské dovednosti, seznámit se s nejrůznějšími kompenzačními a rehabilitačními pomůckami a možnými sociálními příspěvky. Většinu pomůcek a vybavení získala pečovatelská služba od sponzorů formou daru, náklady tak byly minimální. „Město pokračuje v dobré spolupráci se službami pro seniory. Po nákupu nových vozidel pro pečovatelskou službu je tohle další pozitivní zpráva pro všechny klienty v domácí péči a jejich blízké. V příštím roce by měl být dokonce otevřen i zrekonstruovaný komplex s hygienickým centrem či prádelnou. Populace stárne a zajištění kvalitních služeb pro naše seniory je tak nezbytné,“ uvedl náměstek Vlach.

- Ústecký kraj si je vědom současné situace, kdy je s ohledem na demografickou křivku obyvatelstva nutné podpořit péči o seniory a další cílové skupiny v domácím prostředí. V případě, že je rodina schopna a ochotna toto zajistit sama, je prioritou ji v tomto konání podpořit a také činit preventivní kroky proti přetížení a rozpadu rodiny. (Cíl A1 SPRSS – Podpora setrvání seniorů v domácím prostředí a cíl B1 SPRSS Podpora setrvání osob se zdravotním postižením v domácím prostředí, Opatření O3 – Podpora domácích pečujících).
- Ústecký kraj dlouhodobě prioritně podporuje specifické cílové skupiny, které mají vyšší nároky na péči a pro které je těžší péči zajistit. Do nového Střednědobého plánu sociálních služeb Ústeckého kraje 2022-2024 tedy zařadil jako specifickou cílovou skupinu i neformální pečující, kteří jsou pilířem pro zajištění neformální sociální péče a které mohou být ohroženy sociálním vyloučením z důvodu nadměrného zatížení v péči o osobu blízkou (ztráta zaměstnání, zadluženost, psychické vyčerpání, zdravotní stav, atd.). (Cíl A1 SPRSS - Podpora setrvání seniorů v domácím prostředí a cíl B1 SPRSS Podpora setrvání osob se zdravotním postižením v domácím prostředí, Opatření O3 – Podpora domácích pečujících).

Početnost okruhu těchto osob nebyla doposud detailně zjišťována. Získat relevantní data o takto úzce specifikovaném okruhu osob není jednoduché, jejich počet nelze získat z běžně dostupných statistických dat (např. sociální dávky).

Plnění 2022

Ústecký kraj i v roce 2022 pracoval na tom, aby postupně v každém regionu vznikala poradenská centra pro neformálně pečující. V současné době jsou v provozu tři – V Litoměřicích, Bílině a Ústí nad Labem. V přípravné fázi je také projekt na podporu digitalizace pečovatelských služeb, čímž by se do budoucna mohlo pomoci v procesních záležitostech a tedy ušetřit čas při zaznamenávání úkonů pečovatelské služby. Tyto všechny kroky mají stále za cíl především podpořit osoby vyžadující podporu v domácím prostředí bez nutnosti rezidenční péče.

Cíl 7.2. Podpora vzniku služeb pro specifické cílové skupiny jako například osoby s poruchou autistického spektra, kombinované diagnózy aj.

Plnění 2021

V rámci registrovaných sociálních služeb na území Ústeckého kraje jsou osoby s poruchou autistického spektra zajišťovány pomocí stávající sítě sociálních služeb, např. odborným sociálním poradenstvím, ranou péčí, pečovatelskou službou, osobní asistencí, a pobytovými službami domovy pro osoby se zdravotním postižením (dále jen „DOZP“), jejichž cílovou skupinou jsou osoby s mentálním postižením a osoby s kombinovaným postižením. Od 1. 1. 2022 mají služby osobní asistence a pečovatelské služby povinně (požadavky Ústeckého kraje) rozšířeno svou činností na všechny cílové skupiny včetně osob s PAS.

Pro cílovou skupinu osoby s PAS je v současné době v Ústeckém kraji registrována jedna pobytová sociální služba v Domovech sociálních služeb Kadaň a Mašřov, příspěvkové organizaci Ústeckého kraje, domovy pro osoby se zdravotním postižením. V zařízení, kde je

současně poskytována služba i osobám s mentálním a kombinovaným postižením, je pro cílovou skupinu osoby s PAS vyčleněna domácnost s kapacitou 6 lůžek, věková hranice přijímaných osob je od 3 let do 18 let věku s tím, že i po dovršení věku 18 let jim je služba poskytována nadále. Cílový stav je 10 lůžek, k navýšení o další 4 lůžka dojde po realizaci investiční akce v roce 2022–2023 (v uvolněném prostoru by měl být zřízen denní stacionář). Dále je v Ústí nad Labem registrován denní stacionář a osobní asistence poskytovatele Helias Ústí nad Labem, o. p. s., a to pro osoby od 3 do 64 let věku, a poskytovatel Centrum LIRA se sociální službou raná péče – poskytovatel je registrován Libereckým krajem, ale má rozšířenu působnosti i na část Ústeckého kraje, konkrétně Děčín a Šluknovský výběžek, nově od 1. 1. 2021 denní stacionář a sociální rehabilitace poskytovatele Arkadie v Krupce, pro osoby od 16 do 64 let věku, a od 1. 3. 2021 služba raná péče poskytovatele Diakonie ČCE – Středisko celostátních programů a služeb, určena pro osoby s kombinovaným, mentálním a tělesným postižením a pro rodiny s dětmi s mentálním, kombinovaným, pohybovým postižením, s opožděným psychomotorickým vývojem a s poruchami autistického spektra, ve věku od 0 do 7 let. Jedná se o poskytovatele se sídlem v Praze, který není zařazen do základní sítě sociálních služeb Ústeckého kraje.

Dne 10. 9. 2018 byl Zastupitelstvem Ústeckého kraje schválen příslib v rámci výzvy č. 82 IROP – Rozvoj sociálních služeb v SVL II., budoucího poskytovatele sociálních služeb s názvem Sociální a zdravotní služby Teplice, a zařazení služby domovy pro osoby se zdravotním postižením do Základní sítě sociálních služeb Ústeckého kraje. Služba bude zřízena s kapacitou 12 lůžek pro cílovou skupinu osoby s PAS. Projekt byl schválen, v roce 2021/2022 proběhne realizace, od 1. 1. 2023 se předpokládá zahájení provozu.

Další cílovou skupinou, se kterou se setkávají poskytovatelé sociálních služeb jsou osoby se specifickým onemocněním. Do této cílové skupiny řadíme různá neurodegenerativní a autoimunitní onemocnění, jako např. Parkinsonova nemoc, Huntingtonova choroba, roztroušená skleróza, Alzheimerova nemoc či jiné demence. Lze předpokládat, že v populaci je určité procento osob s těmito onemocněními, ale Ústecký kraj prozatím nemá relevantní data ze svého území, ze kterých by vycházel. Jistá specializace je u domovů se zvláštním režimem, které se vlivem přibývajících seniorů s různými typy demence včetně Alzheimerovy, přeměnily z domova pro seniory právě na domov se zvláštním režimem. Pro osoby s Huntingtonovou chorobou je vyčleněno 5 lůžek u poskytovatele v Ústeckém kraji (JIPRO-CASH, s. r. o.), poskytovatel spolupracuje se Společností pro pomoc při Huntingtonově chorobě, která zajišťuje v zařízení také pravidelná proškolení zaměstnanců. Tato lůžka jsou, právě pro specifičnost onemocnění, využívána klienty z různých krajů.

Dosud se obracelo s žádostí o pomoc minimální množství osob, situace byla řešena pomocí stávajících služeb, které jsou v základní síti Ústeckého kraje, na základě individuální potřeby člověka a s ohledem na stádium onemocnění, ve kterém se osoba nacházela, od čehož se odrážela potřebná míra podpory a pomoci od druhé osoby, a tím i nabídka vhodného druhu sociální služby. Teprve na základě analýzy potřeb lze objektivně plánovat rozvoj či specializaci sociálních služeb, jejich rozložení v území a také finanční zajištění. Potřeba analýzy je prioritou v plánovacím období 2022–2024.

Výčet opatření uvedených v SPRSS 22-24:

B: Strategické cíle pro cílovou skupinu osoby se zdravotním postižením

B 1: Podpora setrvání osob se zdravotním postižením v domácím prostředí.

Opatření:

- O 1: Rozvoj zejména služeb osobní asistence a dále pečovatelských služeb s ohledem na dostupnost a odbornou připravenost.
- O 2: Podpora krátkodobých pobytů a krizových lůžek v pobytových zařízeních služeb péče.
- O 3: Podpora domácích pečujících.

B 2: Zajištění přenosu informací a relevantních dat ze zdrojů (odborné skupiny, podpůrné skupiny,

organizace, jednotlivci) z oblastí řešení potřeb osob se specifickými onemocněními a osob s poruchou autistického spektra do procesu plánování sociálních služeb.

Opatření:

- O 1: Zjišťování a přenos informací do komunitních plánů na úrovni obcí s rozšířenou působností.
- O 2: Zapojení zástupců skupin/organizací do pracovních skupin dle regionů.

B 3: Podpora dostupnosti sociálních služeb zejména pro osoby s chronickým duševním onemocněním, osoby s poruchou autistického spektra, osoby se specifickými onemocněními.

Opatření:

- O 1: Zvýšení dostupnosti terénních a ambulantních sociálních služeb.
- O 2: Podpora rozvoje sociálních služeb zaměřených na podporu osob v oblasti bydlení (chráněné bydlení, podpora samostatného bydlení a služeb komunitního typu bydlení).

B 4: Podpora služeb v oblasti duševního zdraví.

Celá oblast péče o duševní zdraví je obsažena v samostatném dokumentu Krajský plán péče o

duševní zdraví pro Ústecký kraj.

Opatření:

- O 1: Rozvoj multidisciplinárních týmů v jednotlivých regionech kraje.
- O 2: Podpora služeb, které spolupracují s dalšími službami ve včasném podchycení dětí a mladých lidí v riziku ohrožení duševního zdraví.

B 5: Pobytová zařízení sociálních služeb péče poskytují podporu osob se zdravotním postižením s vysokou mírou závislosti odpovídající III. a IV. stupni příspěvku na péči (16 – 18 hodin denně).

Opatření:

- O 1: Podpora služeb, které zajišťují péči osob se zdravotním postižením s vysokou mírou závislosti na péči druhé osoby.
- O 2: Vyčlenění lůžek pro osoby s chronickým duševním onemocněním, osoby s poruchou autistického spektra a osob se specifickými onemocněními.
- O 3: Posoudit možnosti, jak při stávající úpravě odměňování lépe zacílit finanční prostředky poskytované prostřednictvím dotací zejména na sociální pracovníky a pracovníky v sociálních službách, kteří jsou v přímém kontaktu s klienty s chováním náročným na péči.

Plnění 2022

V lednu 2022 zahájil Ústecký kraj výběrové řízení veřejné zakázky „Analýza potřebnosti sociálních služeb pro osoby s poruchou autistického spektra v Ústeckém kraji“. Zpracovaná analýza bude výchozím dokumentem ke zmapování stavu péče o osoby s poruchou autistického spektra a potřeb těchto osob a jejich rodin na území Ústeckého kraje a bude podkladem pro plánování rozvoje sociálních služeb pro tuto cílovou skupinu (rozsah a obsah poskytovaných služeb ve vztahu k cílové skupině, personální zajištění, financování, potřeba vzdělávání atd.) v Ústeckém kraji.

Dokument obsahuje tyto části:

- a) Sociodemografické zmapování cílové skupiny členěné dle typu diagnózy (dle mezinárodní klasifikace nemocí), dále pak dle věku, převažující míry postižení a dle regionů tak, jak je používáno ve Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2022-2024 (dále jen „SPRSS“)
- b) Zmapování potřeb pomoci v oblasti sociálních služeb a dalších přímo návazných oblastí
- c) Přehled aktuálně nabízených, poskytovaných a využívaných sociálních služeb cílovou skupinou na území Ústeckého kraje a to dle regionů tak, jak jsou uvedeny v SPRSS
- d) Identifikace překážek v čerpání pomoci cílovou skupinou
- e) Zpracování návrhu na rozšíření konkrétních typů sociálních služeb, které by cílová skupina potřebovala k řešení svých potřeb, včetně jejich rozsahu, druhů a územní působnosti dle regionů tak, jak jsou uvedeny v SPRSS

Pro správné pojetí potřeb osob s poruchou autistického spektra a správné zasíťování kraje potřebnými službami v souladu s dostupností a efektivitou služeb navázal Ústecký kraj spolupráci ze zástupci Asociace pomáhající lidem s autismem Severní Čechy a se signatáři výzvy Pomozte nám z PASTi!

Na základě vzniklé analýzy pro osoby s PAS byl vyjednáán vznik sociálních služeb, který se bude zaměřovat na tuto cílovou skupinu. Jmenovitě se jedná o vznik denního stacionáře v Děčíně a Litoměřicích, navýšení kapacity denního stacionáře v Ústí nad Labem, navýšení úvazků pečovatelské služby v Ústí nad Labem, vznik nových míst u domova pro osoby se zdravotním postižením v Brtnicích, navýšení kapacity u denního stacionáře v Žatci a vznik zcela nového zařízení domovy pro osoby se zdravotním postižením na Teplicku. Pro rok 2023 jsou vyjednávány další kapacity na Mostecku a Chomutovsku.

Cíl 7.3. Podpora volnočasových aktivit a aktivit navazujících na sociální služby pro odlehčení pečujících členů rodiny

Plnění 2021

Volnočasové aktivity, případně navazující aktivity na sociální služby jsou mimo jiné předmětem rodinné politiky. Hlavním a největším cílem rodinné politiky je to, aby se rodinám v Ústeckém kraji žilo dobře. Cílovou skupinou rodinné politiky je obecně rodina. Tento termín zdaleka nemusí znamenat pouze dva rodiče a dítě či děti. Rodin existuje celá řada, a pokud hovoříme o rodinné politice, měla by se zde najít jakákoli rodina. Rodinu vnímáme od narození až po smrt, tedy jak děti, tak seniory, osoby se zdravotním postižením atd. Je ale potřeba říci, že rodinná politika se může odehrávat na více úrovních a každá tato úroveň má své limity. Hovoříme tedy o rodinné politice na obecní, krajské a státní úrovni. Koncepte rodinné politiky

obecně jsou určitým nástrojem samospráv, pomocí něhož mohou ovlivňovat a zlepšovat podmínky pro život rodin na svém území. Tématu je věnován samostatný dokument Koncepce rodinné politiky Ústeckého kraje, kde jsou uvedena jednotlivá opatření. Ústecký kraj by také rád od roku 2022 na svém území zavedl projekt Audit Family Friendly Community, který by byl novým nástrojem na podporu rodinné politiky v Ústeckém kraji. Cílem Audit Family Friendly Community je podpořit prorodinné klima v obci, klima, které je přátelské rodině, které podpoří budování vztahů v rodinách a mezigenerační dialog. Cílem je také zvýšit atraktivitu obce jako místa vhodného pro rodiny, děti, seniory a zaměstnavatele. Atraktivita obce má pozitivní dopad na hodnocení obce jako ekonomického aktéra, dále na rozvoj obce v oblasti spolkové činnosti, investic a ekonomických aktivit zaměstnavatelů, na demografický růst, zájem rodin o život v obci a o budování občanské společnosti. Název Audit Family Friendly Community (rodině přívětivá obec) vychází z latinského slova audire (slyšet, naslouchat, konzultovat). Nejedná se tedy o audit v pravém slova smyslu, ale o vzájemné naslouchání mezi občany a zástupci obce. Celý proces probíhá na základě osvědčeného know-how převzatého z Rakouska (poskytovatelem licence pro Jihomoravský kraj je Familie & Beruf Management GmbH, Vídeň, Jihomoravský kraj by poskytl Ústeckému kraji podlicenční smlouvu).

Plnění 2022

V roce 2022 byla v rámci rodinné politiky realizována poměrně rozsáhlá Analýza východisek rodinné politiky, která obsahovala mimo jiné i témata jako pandemie covid, migrační vlna uprchlíků z Ukrajiny a seniory. Z analýzy vychází mimo jiné právě i potřeba řešení volnočasových aktivit u seniorů, nicméně toto je úloha zejména obcí, které jsou cílové skupině blíže, než kraje. Realizace tohoto opatření, tedy uspořádání semináře je plánováno od roku 2023. Náměstek hejtmána Ústeckého kraje pro sociální oblast a zástupce odboru SV se v roce 2022 pravidelně účastnili jednání Krajské rady seniorů, kde byly společně plánovány a realizovány aktivity pro seniory (sportovní aktivity, přednášky zástupců ÚP ČR apod).

Indikátor:

- alespoň 1 sociální služba pro specifickou cílovou skupinu zařazená do základní sítě kraj
- každoroční konference/seminář týkající se neformální péče či volnočasových aktivit pro cílovou skupinu OZP

Odbor odpovědný za plnění: SV

8. Vzdělávání a školství

Cíl 8.1.: Kvalitní práce školských poradenských zařízení, včetně zkrácení dodržování zákonné lhůty na provedení vyšetření.

Cíl 8.2.: Kvalitní příprava a podpora všech pedagogických profesí při výuce dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením.

Cíl 8.3.: Kvalitní vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením s respektem vůči individuálním potřebám

Opatření 8.3.1. Zpracovat přehled bezbariérových středních škol dle jednotlivých míst poskytovaného vzdělávání na území Ústeckého kraje a následně ho zveřejnit na webových stránkách kraje.

Plnění 2021

Na webových stránkách OŠMT Ústeckého kraje je zveřejněn seznam bezbariérových středních škol. Ten se průběžně aktualizuje.

Plnění 2022

Plnění probíhá stejně jako v roce 2021, je tedy průběžně plněno.

Opatření 8.3.2. Podporovat všechny formy vzdělávání občanů se zdravotním postižením včetně celoživotního vzdělávání občanů se zdravotním postižením

Plnění 2021

Uskutečnily se semináře pro pedagogické pracovníky i veřejnost (při veletrhu „Jak na společné vzdělávání?“)

Témata:

- Děti s ADHD, SPU a dalšími poruchami v distanční výuce
- Žáci s PAS při distanční výuce
- Představení logopedických pomůcek využívaných aktivitou PROKOM a práce s nimi
- Komunikace s rodiči žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- Metodika práce asistenta pedagoga při distanční výuce
- Zvládnutí agrese u dětí
- Poruchy chování při distanční výuce
- Jak pomoci dětem s ADHD a ADD
- Možnosti práce s dětmi s autismem v mateřské škole

Plnění 2022

Uskutečnily se kazuistické semináře, semináře pro asistenty pedagoga a semináře v rámci veletrhu „Jak na společné vzdělávání?“. Témata:

- Dítě s autismem v MŠ/ZŠ – více praxe, méně teorie“
- Indikace dítěte k neurologickému, psychologickému a speciálně pedagogickému vyšetření
- Sexualita u dětí s PAS a MR
- Poruchy příjmu potravy
- Představení pomůcek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami s videoukázkami
- Metodika práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami s využitím robota Photon
- Práce asistenta pedagoga se žáky s různým typem postižení (znevýhodnění) v režimu jedné třídy

Opatření 8.3.3. Vytvoření „Databáze pomůcek“, která by byla určena pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Plnění 2021

Databáze pomůcek vzniká ve spolupráci se SVK Ústí nad Labem, postupně se doplňuje. Pomůcky jsou zároveň k dispozici k zapůjčení v SVK Ústí nad Labem.

Plnění 2022

Plnění probíhalo stejně jako v roce 2021. Databáze zároveň byla představena při semináři v rámci veletrhu „Jak na společné vzdělávání?“

Opatření 8.3.4. Prostřednictvím Poradenského a edukačního centra (PECKA) poskytovat poradenskou činnost znevýhodněným osobám a také těm, kteří se znevýhodněnými pracují

Plnění 2021

Činnost Poradenského a edukačního centra byla v první polovině roku poznamenána pandemií covid 19, v 2. pololetí se uskutečnily workshopy, besedy a akce s partnerskými organizacemi

Plnění 2022

Činnost Poradenského a edukačního centra se plně obnovila, tzn., že se uskutečňovaly workshopy, besedy a akce s partnerskými organizacemi. Kromě toho OŠMT v jeho prostorách uskutečnil 2 akce pro pedagogy s následnou prohlídkou. Zároveň OŠMT při čtyřech seminářích pro asistenty pedagoga (celková účast 180 osob), které se v prostoru Severočeské vědecké knihovny Ústí nad Labem konaly, prezentoval nabídku PECKA a nabízel návštěvu s možností využití pro školy.

Indikátor: - *Přehled bezbariérových středních škol zveřejněný na webových stránkách kraje*
- *Vytvořená databáze pomůcek pro žáky se specifickými potřebami*
- *ročně 5 akcí zaměřených na vzdělávání žáků se zdravotním postižením*

Odbor odpovědný za plnění: SMT

9. Zdraví a zdravotní péče

Hlavní cíle:

- Zajistit dostupnou a kvalitní zdravotní péči pro osoby se zdravotním postižením.
- Zvýšit osvětu v oblasti zdravotního postižení jak v případě pacientů, tak zdravotnických pracovníků.

Cíl 9.1.: Pokračovat v naplňování databáze bezbariérových zdravotnických zařízení

Plnění 2021

Pod záštitou Ministerstva zdravotnictví České republiky připravily Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně, Státní zdravotní ústav a Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky nový Národní zdravotnický informační portál (NZIP). Jeho primárním cílem je poskytnout široké veřejnosti místo, kde nalezne důvěryhodné a garantované informace z různých oblastí českého zdravotnictví. Veškerý obsah publikovaný na portálu je ověřovaný předními odborníky v dané oblasti medicíny. Díky NZIP jsou informace pro veřejnost dohledatelné na jednom místě, kterému lze skutečně důvěřovat. Na portálu, který bude sloužit jako zdravotní průvodce a rozcestník, najdou lidé odpovědi na otázky týkající se zdraví, prevence, onemocnění, očkování, stravování a životního stylu, poskytovatelů zdravotní péče a dalších témat.

„NZIP je skutečně revoluční projekt v tom, že se za správnost uváděných informací zaručí stát ve spolupráci s předními znalci medicíny a zdravotnictví. Jedním z hlavních tvůrců obsahu portálu je Státní zdravotní ústav. Obsah je doprovázen také obrázky a videi. Jednoduchá grafika a navigace pomůže občanům v orientaci a rychlému zjištění informací, které právě hledají. „Než se informace dostane od autora k návštěvníkovi NZIP, projde kontrolou odborníka, který ověří její správnost. V další fázi je text podroben laické recenzi s cílem odhalit potenciální nesrozumitelnost nebo příliš odborný styl. Aktivita na obsahu NZIP nekončí a bude kontinuálně pokračovat.

Mezi jednou z oblastí tohoto portálu je mapa zdravotní péče podrobněji na tomto odkaze: <https://www.nzip.cz/vyhledavaci-mapy>. Informace a data jsou postupně doplňovány a obsahují název poskytovatele zdravotních služeb, telefon email, www stránky, ordinační dobu, adresu apod. Informace jsou převzaty z Národního registru poskytovatelů zdravotních služeb, který byl zřízen podle §§ 74 a 75 zákona č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách byl zřízen Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb (NRPZS). Registr obsahuje informace o poskytovatelích zdravotních služeb, poskytovatelích sociálních služeb, kteří poskytují zdravotní služby, a o hostujících osobách. U jednotlivých poskytovatelů obsahuje registr zákonem dané údaje o oprávněních k poskytování zdravotních služeb, odborných zástupcích, místech poskytování a podrobné informace o provozovaných zdravotnických zařízeních. Metodickou podporu registrů a statistických zjišťování, aktuálně zejména Národního registru poskytovatelů zdravotních služeb a Centrálního úložiště výkazů zajišťuje ÚZIS ČR.

Upozorňujeme však, že s ohledem na platnou legislativu je vyplňování informace o (bez)bariérovosti poskytovatelů zdravotních služeb pouze na bázi dobrovolnosti.

Plnění 2022 – (SPLNĚNO)

Průběžně dochází k rozšiřování informací v Národním zdravotnickém informačním portálu (NZIP), který slouží jako zdravotní průvodce a rozcestník, kde najdou lidé odpovědi na otázky týkající se zdraví, prevence, onemocnění, očkování, stravování a životního stylu, poskytovatelů zdravotní péče a dalších témat. NZIP představuje online zdroj garantovaných informací pod záštitou MZ ČR. Veškeré informace zveřejněné na tomto portále lze nalézt na tomto odkaze: <https://www.nzip.cz/mapa-obsahu-portalu> (Mapa obsahu | NZIP).

Mezi jednou z aktualizovaných oblastí tohoto portálu je i mapa zdravotní péče, podrobněji na tomto odkaze <https://www.nzip.cz/vyhledavaci-mapy> (Mapa zdravotní péče | NZIP). V mapě si lze vybrat pomocí filtru typ odborníka či zařízení z nově doplněných oblastí např. dlouhodobá a následná péče, lékárna, nemocnice, poliklinika, pohotovost, PL –děti, PL- dospělí atd. Následně se zobrazí nejbližší poskytovatelé dle zadané adresy i s detaily. V souladu s platnou legislativou je vyplňování informace o (bez)bariérovosti poskytovatelů zdravotních služeb stále na bázi dobrovolnosti. Garantem je Ministerstvo zdravotnictví ČR a metodickou podporu registrů a statistických zjišťování zajišťuje ÚZIS ČR.

Indikátor: Rozšířená databáze zdravotnických zařízení

Odbor odpovědný za plnění: ZD

10. Zaměstnávání a podpora podnikání osob se zdravotním postižením

Cíl 10.1.: Vyšší počet zaměstnaných osob se zdravotním postižením ve veřejném sektoru.

Indikátor: meziročně vyšší počet osob zaměstnaných v příspěvkových organizacích kraje, vyplývající z každoročního přehledu

Odbor odpovědný za plnění: SV

Plnění 2021

Zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 25 zaměstnanců v pracovním poměru je podle § 81 odst. 1 zákona o zaměstnanosti uložena povinnost zaměstnávat osoby se zdravotním postižením ve výši 4% povinného podílu na celkovém počtu jejich zaměstnanců. U zaměstnavatelů, kteří jsou agenturou práce, se do celkového počtu zaměstnanců v pracovním poměru nezapočítají zaměstnanci, kteří jsou dočasně přidělení k výkonu práce k uživateli. Pro zjištění celkového počtu zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením, a povinného podílu je rozhodný průměrný roční přepočtený počet zaměstnanců. V rámci příspěvkových organizací kraje (oblast školství, sociální věci, zdravotnictví, kultury a dopravy) jsou povinné podíly každoročně naplňovány. V případě nesplnění dochází k náhradnímu plnění odebíráním výrobků nebo služeb od zaměstnavatelů, se kterými Úřad práce uzavřel dohodu o uznání zaměstnavatele.

Plnění 2022

Opatření je stále naplňováno, na základě požadavku členů POHÚK vznikl přehled volných pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením v rámci příspěvkových organizací zřizovaných Ústeckým krajem.

11. Sociální zabezpečení a sociální ochrana

Hlavní cíle:

- Zajistit přiměřenou životní úroveň pro lidi se zdravotním postižením a jejich rodiny.
- Nadále podporovat aktivity organizací osob se zdravotním postižením a poskytovatelů sociálních služeb formou vypisování grantů, resp. poskytování dotací na jejich činnost v rámci dotačních programů Ústeckého kraje.
- Prioritně podporovat sociální služby, které umožní osobám se zdravotním postižením setrvat co nejdéle v jejich přirozeném prostředí, zejména pečovatelské služby a osobní asistenci.
- Zachovat potřebnou síť poskytovaných sociálních a podpůrných služeb, zlepšit jejich dostupnost, podpořit jejich systematický rozvoj a napomoci zvýšení jejich kvality.
- Nastavovat a optimalizovat krajskou síť sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením, která odpovídá zjištěné potřebnosti a finančním možnostem kraje.
- Zlepšovat informovanost veřejnosti o nabídce zapůjčování kompenzačních pomůcek a souvisejících základních servisních a doplňkových služeb na území kraje.
- Zvyšovat informovanost osob se zdravotním postižením v sociální problematice

Cíl 11.1. Pokračovat v organizování pravidelných konferencí pro OZP a seniory na aktuální téma pod záštitou hejtmána kraje 2 x do roka

Indikátor: - 2 uspořádané konference během roku
- finanční podpora sociálních služeb pro cílovou skupinu OZP

Odbor odpovědný za plnění: SV

Plnění 2021

V roce 2021 nebylo možné z důvodu epidemiologické situace setkání pořádat. Je předpoklad, že se toto v následujícím období změní. V roce 2021 ale Ústecký kraj v rámci projektu Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji 3, registrační číslo CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_005/0014509, financovaného dotací poskytnutou v rámci Operačního programu Zaměstnanost Evropského sociálního fondu, realizoval 2 kurzy pro pracovníky v přímé péči u sociálních služeb zapojených do projektu, konkrétně služeb azylové domy, podpora samostatného bydlení, osobní asistence a intervenční centrum.

Jednalo se o kurzy: „Kontakt s klientem se specifickými potřebami – osoby s poruchou autistického spektra“ a kurz „Kontakt s klientem se specifickými potřebami – osoby s duševním onemocněním“. Oba kurzy splňovaly akreditaci MPSV dle zákona č. 108/2006 Sb. Finanční podpora služeb pro osoby se zdravotním postižením je poskytována každoročně již standardně, dle podaných žádostí o dotaci.

Plnění 2022

S ohledem na migrační vlnu uprchlíků z Ukrajiny, kam byla v průběhu roku 2022 upřena veškerá pozornost, nebyly kurzy pro OZP realizovány a tato aktivita bude pokračovat v roce 2023. Z Ukrajiny přicházeli do ČR i skupiny osob se zdravotním postižením, pro které bylo nutné hledat odpovídající ubytování a zajištění služeb, což odbor sociálních věcí aktivně po celý rok řešil.

12. Participace osob se zdravotním postižením a jejich organizací na správě věcí veřejných

Hlavní cíle:

- Podporovat prostředí, v němž se mohou osoby se zdravotním postižením a jejich organizace na rovnoprávném základě s ostatními podílet na řízení veřejných záležitostí a napomáhat jejich účasti ve veřejném životě.
- Podporovat svobodné vyjadřování vůle lidem se zdravotním postižením jako voličům.

Cíl 12.1.: Lidé se zdravotním postižením se podílejí na správě věcí veřejných.

Opatření 12.1.1. Spolupracovat se zástupci organizací osob se zdravotním postižením při formulování opatření veřejné správy a při přípravě podkladů pro mezinárodní jednání, která se týkají osob se zdravotním postižením.

Pokračovat v aktivitách POHÚK, jak v řešení koncepčních, tak i operativních věcí a plánů.

Opatření 12.1.2. Zařazovat zástupce OZP do komisí a výborů ÚK v oblastech sociální, zdravotní, regionálního rozvoje, dopravy, školství, kultury a stavební.

Indikátor:

- *Zástupci OZP jsou zařazeni v komisích Rady a výborech Zastupitelstva Ústeckého kraje*
- *POHÚK se schází každé čtvrtletí*

Odbor odpovědný za plnění: INF

Plnění 2021

Materiály předkládané do jednání orgánů Ústeckého kraje jsou připravovány s ohledem na problematiku OZP. Požadavky na obsazování jednotlivých komisí a výborů jsou realizovány dle nominací jednotlivých politických stran a hnutí.

Plnění 2022

Opatření je průběžně plněno, jako v roce 2021.

13. Přístup ke kulturnímu dědictví a účast na kulturním životě

Hlavní cíle:

- Zajistit lidem se zdravotním postižením možnost účastnit se kulturního života společnosti na rovnoprávném základě s ostatními.
- Zajistit lidem se zdravotním postižením možnost účastnit se sportovních činností na rovnoprávném základě s ostatními.

Cíl 13.1.: Vyšší podíl přístupných památek, divadel, muzeí, kin, knihoven a dalších kulturních zařízení, včetně jejich služeb.

Opatření 13.1.1. Vyžadovat zajištění bezbariérových toalet na venkovních kulturních akcích (např. festivaly, koncerty).

Plnění 2021

Odbor KP samostatně žádné venkovní kulturní akce nepořádá.

Vstup na bezbariérové toalety při venkovních akcích je možné využít v Oblastním muzeu v Děčíně, Regionálním muzeu v Teplicích, Oblastním muzeu a galerii v Mostě. Návštěvníkům na Zámku Nový Hrad v Jimlíně jsou návštěvníkům k dispozici bezbariérové toalety v prostoru prvního nádvoří. Planetárium i hvězdárna (až na přístup do kopulí) v Teplicích jsou bezbariérové a přístupné bez rozdílu všem. Z celkového počtu 12 kulturních organizací nemá bezbariérové WC celkem 4 organizace. V současné době probíhají projekty u tří organizací na vybudování bezbariérového WC (Muzeum Rumburk, Oblastní muzeum v Litoměřicích a Diecézní muzeum v Litoměřicích).

Plnění 2022

Odbor KP samostatně žádné venkovní kulturní akce nepořádá.

Vstup na bezbariérové toalety při venkovních akcích je možné využít v Oblastním muzeu v Děčíně, Regionálním muzeu v Teplicích, Oblastním muzeu a galerii v Mostě a Galerii Benedikta Rejta v Lounech. Na Zámku Nový Hrad v Jimlíně jsou návštěvníkům k dispozici bezbariérové toalety v prostoru prvního nádvoří.

Oblastní muzeum v Chomutově sídlí ve dvou historických objektech, které jsou kulturními památkami a současně nejsou v majetku zřizovatele. Obě skutečnosti limitují možnou realizaci bezbariérových WC. V případě venkovních akcí zajišťují bezbariérové WC ve spolupráci s technickými službami města Chomutova, které jsou provozovatelem veřejných WC, které splňují všechny potřebné normy a standardy a jsou v těsné blízkosti hlavní budovy muzea. Tuto skutečnost lze využít i v běžné návštěvní době muzea, jelikož otevírací doba veřejných WC se kryje s návštěvní dobou muzea, včetně víkendů.

Planetárium i hvězdárna (až na přístup do kopulí) v Teplicích jsou bezbariérové a přístupné bez rozdílu všem.

Z celkového počtu 12 kulturních organizací nemá bezbariérové WC celkem 4 organizace. V současné době probíhají projekty na vybudování bezbariérového WC (Muzeum Rumburk, Oblastní muzeum v Litoměřicích).

Opatření 13.1.2. Podporovat zpřístupnění expozic v muzeích a galeriích osobám s omezenou schopností pohybu nebo orientace v rámci zajištění standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií pro osoby se zdravotním postižením ve smyslu zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a podílet se na zpřístupnění památkových objektů ve správě Národního památkového ústavu a dalších kulturních zařízení. Instalace euro zámků.

Plnění 2021

Nejvýznamnějším přínosem k realizaci Ústeckého krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením je v roce 2021 ukončená realizace rekonstrukce expoziční budovy Oblastního muzea v Lounech – domu Sokolů z Mor (objekt Pivovarská čp. 43, Louny), při které bylo pamatováno na bezbariérový přístup, plošinu pro zpřístupnění 1. patra expoziční budovy a bezbariérové toalety. Budova je rovněž kulturní památkou ve vlastnictví Ústeckého kraje. Tudíž došlo k naplnění zároveň i opatření 13.1.4.

Muzea a galerie zřizované Ústeckým krajem jsou většinou umístěny v prostorách kulturních památek, kde je zpřístupňování prostor pro lidi se zdravotním postižením komplikovanější.

V Oblastním muzeu v Děčíně je bezbariérové 1. NP a byl podán investiční záměr přestavění 1. nádvoří na parkoviště pro zaměstnance a 1 parkovací místo pro osoby se zdravotním postižením a vybudování výtahu do 1. patra, aby se také 2. NP muzea zpřístupnilo pro osoby se zdravotním postižením.

Oblastní muzeum v Litoměřicích – v probíhající rekonstrukci objektu budovy Staré radnice, Mírové nám. 171, Litoměřice (majetek města Litoměřice) je v maximální možné míře pamatováno na zpřístupnění tohoto památkově chráněného objektu pro osoby se zdravotním postižením. V budově bude realizována stálá historická expozice a výstavní prostory muzea. Rekonstrukce by měla být dokončena v roce 2023.

Galerie Benedikta Rejta v Lounech v rámci zajištění standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií pro osoby se zdravotním postižením poskytuje bezbariérový přístup do 3 hlavních výstavních pater prostřednictvím výtahu.

Na Zámku Nový Hrad jsou OZP přístupná všechna 3 nádvoří, 1. prohlídkový okruh Zámecké interiéry - s dopomocí (kromě Rytířského sálu), 2. prohlídkový okruh Hospodářské zázemí - bezbariérový (kromě sklepů a podzemních stájí), 3. okruh – Zámecká věž, neumožňuje svou povahou přístup osobám s poruchou pohybového aparátu, 4. okruh – sezónní výstava, je rovněž bezbariérový. Návštěvníkům na Zámku Nový Hrad v Jimlíně jsou k dispozici bezbariérové toalety v prostoru prvního nádvoří. Euro zámky nejsou využívány, protože toalety jsou volně přístupné v otevírací době zámku.

Oblastní muzeum a galerie v Mostě se prezentuje jako bezbariérové. Hendikepovaní návštěvníci mají možnost navštívit celé muzeum. Do poslední „nejvýše umístěné“ expozice je vybudována plošina pro vozíčkáře. Na třech patrech je bezbariérová toaleta.

V ostatních organizacích je bezbariérový přístup do většiny expozice a výstav umožněn mobilními rampami a asistencí personálu.

Plnění 2022

Muzea a galerie zřizované Ústeckým krajem jsou většinou umístěny v prostorách kulturních památek, kde je zpřístupňování prostor pro lidi se zdravotním postižením komplikovanější.

V Oblastním muzeu v Děčíně je bezbariérové 1. NP a byl podán investiční záměr přestavění 1. nádvoří na parkoviště pro zaměstnance a 1 parkovací místo pro osoby se zdravotním postižením a vybudování výtahu do 1. patra, aby se také 2. NP muzea zpřístupnilo pro osoby se zdravotním postižením.

Oblastní muzeum v Litoměřicích – při probíhající rekonstrukci objektu budovy Staré radnice, Mírové nám. 171, Litoměřice (majetek města Litoměřice) je v maximální možné míře pamatováno na zpřístupnění tohoto památkově chráněného objektu pro osoby se zdravotním postižením. Bude zde instalován výtah, kterým bude bezbariérově obslouženo 3. patro budovy s novou stálou historickou expozicí (bude realizována 2023-2026) a bezbariérové WC. Stavební rekonstrukce budovy bude dokončena v květnu 2023.

V Galerie Benedikta Rejta v Lounech došlo v roce 2022 v rámci zajištění standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií pro osoby se zdravotním postižením k technologické opravě výtahu, který byl z provozních důvodů několik měsíců mimo provoz, V současné době již opět poskytuje bezbariérový přístup do 3 hlavních výstavních pater.

Na Zámku Nový Hrad v Jimlíně jsou OZP přístupná všechna 3 nádvoří, 1. prohlídkový okruh Zámecké interiéry - s dopomocí (kromě Rytířského sálu), 2. prohlídkový okruh Hospodářské zázemí - bezbariérový (kromě sklepů a podzemních stájí), 3. okruh – Zámecká věž, neumožňuje svou povahou přístup osobám s poruchou pohybového aparátu, 4. okruh – sezónní výstava, je rovněž bezbariérový. Návštěvníkům na Zámku Nový Hrad v Jimlíně jsou k dispozici bezbariérové toalety v prostoru prvního nádvoří. Euro zámky nejsou využívány, protože toalety jsou volně přístupné v otevírací době zámku.

Oblastní muzeum a galerie v Mostě se prezentuje jako bezbariérové. Hendikepovaní návštěvníci mají možnost navštívit celé muzeum. Do poslední „nejvýše umístěné“ expozice je vybudována plošina pro vozíčkáře. Tuto plošinu obsluhují pracovníci recepce. Na třech patrech je bezbariérová toaleta.

Oblastní muzeum v Chomutově zajišťuje bezbariérový přístup, pomocí mobilních nájzdů a asistencí personálu, alespoň do části svěřených historických objektů. Na hlavní budově muzea (bývalé jezuitské gymnázium) je zpřístupněn hlavní výstavní sál (krátkodobé výstavy a projekty) a přednáškový sál (přednášky, umělecké workshopy, dílny apod.). Budova radnice má výtah do patra, díky kterému je na radnici zpřístupněna hlavní expozice muzea „Všemu světu na útěchu. Sochařství a malířství na Chomutovsku a Kadaňsku 1350–1590“ a současně také hlavní výstavní sál (krátkodobé výstavy a projekty), malý sál (workshopy a dílny pro školy i širokou veřejnost), meziúrovňové rozdíly jsou řešeny pomocí mobilních nájzdů. Součástí prohlídky radnice je také kostel sv. Kateřiny, který má u vstupu nájezdni rampu a následně lze využít mobilní nájzd. Kostel je nejen nejvýznamnější architektonickou památkou města, ale současně se zde konají různorodé akce (přednášky, koncerty, autorská čtení, umělecké performance, kreativní dílny, slavnostní akty, svatby apod.), které jsou také přístupné pro osoby se zdravotním postižením. Historické sklepení navazující na kostel je zpřístupněno pro imobilní osoby pouze částečně. Oblastní muzeum v Chomutově s ohledem na zásadní stavební a architektonické limity historického objektu nemůže aktuálně zpřístupnit expozice na hlavní budově (2. NP), Hvězdářskou věž (schodiště), na radnici pak Mnišský dvoreček a Fialův betlém (úzké dřevěné schodiště).

Knihovna Ústeckého kraje - všechny hlavní budovy, které využívá veřejnost, jsou bezbariérové. Jedná se o lidovou část v ul. W. Churchilla 3, vědeckou část v ul. Velká Hradební 45 a 49 a depozitář v ul. Na Schodech 4. Taktéž je bezbariérový přístup v pobočce na Klíši a v Neštěmicích.

V ostatních organizacích je bezbariérový přístup do většiny expozice a výstav umožněn mobilními rampami a asistencí personálu.

Opatření 13.1.3. Podporovat digitalizaci národního kulturního bohatství a jeho zpřístupnění technologiemi umožňujícími dálkový přístup a různé typy prezentace dle zdravotního postižení osob

Plnění 2021

Kulturní příspěvkové organizace podporují zpřístupňování expozic a výstav osobám se zdravotním postižením pomocí virtuálních výstav a digitalizací sbírkových předmětů.

V roce 2021 Oblastní muzeum v Chomutově takto zpřístupnilo tři významné výstavy. Virtuální prohlídky byly propagovány na sociálních sítích, webových stránkách muzea a ÚK.

Prostřednictvím Ústeckého kraje, odboru kultury a památkové péče byl v roce 2021 natočen video záznam v muzeu Rumburk o výstavě historických kol ze sbírky Oblastního muzea v Děčíně.

Oblastní muzeum v Lounech na webových stránkách muzea každý měsíc umísťujeme exponát měsíce – zajímavý sbírkový předmět s příběhem.

V Galerii moderního umění v Roudnici nad Labem je digitalizace sbírek kompletně provedena, 100% sbírek je publikováno online. Webové stránky organizace jsou adaptabilní pro různá čtecí zařízení, text je strojově čitelný.

Ústecký kraj v roce 2021 finančně podpořil zhotovení sedmi 3D virtuálních prohlídek výstav realizovaných v 1. pololetí 2021 v muzeích a galeriích zřizovaných Ústeckým krajem. Jednalo se o skenování prostorů a exponátů, panoramatické pohledy, bližší prohlídka exponátu a textů, s výslednou publikací na webovém portále ÚK a jednotlivých organizací. Prohlídky byly pořizovány pro veřejnost i z důvodu zpřístupnění sbírek muzejní povahy v době omezeného provozu paměťových organizací za pandemie koronaviru COVID-19.

Organizace	Název výstavy	Doba trvání
Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem	Koncepty zrcadlení	leden-duben 2021
Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích	Arcidiecézní muzeum JAKO HOST Galerie a muzea litoměřické diecéze	leden-duben 2021
Oblastní muzeum v Děčíně	Historická kola	leden-červen 2021
Ústecký kraj – celokrajská výstava (Oblastní muzeum v Chomutově)	Krušnohoří / Erzgebirge. Umění pozdního středověku	únor-duben 2021
Regionální muzeum v Teplicích	Kouzlo starých pohlednic	březen-květen 2021
Oblastní muzeum v Lounech	Pravěk Lounska	květen-červenec 2021
Oblastní muzeum v Chomutově	Gotický nábytek – interiéry středověku	květen-říjen 2021

Plnění 2022

Kulturní příspěvkové organizace podporují zpřístupňování expozic a výstav osobám se zdravotním postižením pomocí virtuálních výstav a digitalizací sbírkových předmětů.

Oblastní muzeum v Lounech na webových stránkách muzea každý měsíc umísťujeme exponát měsíce – zajímavý sbírkový předmět s příběhem.

V Galerii moderního umění v Roudnici nad Labem je digitalizace sbírek kompletně provedena, 100% sbírek je publikováno online. Webové stránky organizace jsou adaptabilní pro různá čtecí zařízení, text je strojově čitelný. V roce 2022 byla realizována virtuální prohlídka výstavy Jan Jiří Heinsch – Ve službách jezuitů; virtuální prohlídka je dostupná na webových stránkách organizace. Byl realizován také audioprogram (s podporou Ministerstva kultury ČR) – jedná se o jednoduchého audioprůvodce, který popisuje a interpretuje 14 vybraných obrazů ve stálé expozici. Není určen přímo pro nevidomé návštěvníky, ale může být efektivně využit osobami se slabozrakostí, neboť zde odpadá nutnost čtení textu a navíc komentáře barvitě popisují exponáty. Audiokomentáře byly také vloženy na webové stránky organizace, kde jsou dostupné v aplikaci umožňující současné přehrávání i prohlížení HQ fotografie díla včetně zoomování. V rámci digitalizace bylo vytvořeno (s podporou Ministerstva kultury ČR) celkem 15 populárně naučných videí o sbírkových předmětech organizace. Dokumentární snímky jsou také dostupné na webových stránkách.

Oblastní muzeum a galerie v Mostě - v rámci projektu Panoráma starého Mostecka bylo zdigitalizováno 2600 ks diapositivů (2020-2022). Vznikl digitální vzdělávací zdroj v podobě virtuální reality, který je primárně určen pro školy včetně dětí z hendikepou. Zdigitalizované diapositivy lze shlédnout na webových stránkách www.panoramamostecka.cz. OMMG ke své prezentaci používá webové stránky, na kterých jsou zveřejňovány údaje o konaných akcích, o předmětech sbírkové povahy, projektech, aj. Na webových stránkách www.muzeummost.cz jsou také umístěny virtuální prohlídky výstav: Rok 2022 – 4 virtuální prohlídky: Vestonia – renesanční Sapfó a její doba, Ich bin ein Vydra aneb jak vydra přes hranici přišla, Oči krajiny (Švédka), Doteky (Červeňák). Na YouTube jsou prezentovány krátká odborná videa, viz Krušnohorská hračka, Tajemství mosteckého muzea, Rozhovory muzejních pracovníků, aj.

Severočeská hvězdárna a planetárium v Teplicích pro zájemce o nahlédnutí do interiéru hvězdárny včetně obou kopulí pořídili virtuální prohlídku hvězdárny: <https://www.hapteplice.cz/virtualni-prohlidka.html> .

Oblastní muzeum v Litoměřicích - probíhá intenzivní digitalizace sbírkových předmětů v rámci revidence v podsбірce Fotografie, za rok 2022 bylo digitalizováno 2 tis. kusů fotografií.

V roce 2022 Oblastní muzeum v Chomutově realizovalo další virtuální prohlídku výstavy „Vzestupy a pády portrétní miniatury“. Současně také zpřístupnilo virtuální prohlídku kostela sv. Kateřiny. Virtuální prohlídky byly propagovány na sociálních sítích, webových stránkách muzea a ÚK. V průběhu celého roku 2022 byla realizována digitalizace sbírkových předmětů napříč všemi podsбірkami, bylo digitalizováno 370 kusů sbírkových předmětů.

Knihovna Ústeckého kraje - zajišťuje provoz Digitální knihovny Kramerius, kde zpřístupňuje vše, co prošlo digitalizací. Významnost potvrzuje zvyšující se návštěvnost a počty prohlédnutých a stažených stran. Digitální knihovnu Kramerius průběžně udržuje, aktualizuje a zajišťuje replikaci obsahu do Národní digitální knihovny. Připravují virtuální sbírky k popularizaci obsahu a zvýšení povědomí o důležitosti digitalizace z hlediska ochrany a zachování kulturního dědictví.

Opatření 13.1.4. Pokračovat ve zpřístupňování památek v majetku kraje.

Plnění 2021

V roce 2021 došlo ke zpřístupnění Oblastního muzea v Lounech – domu Sokolů z Mor (objekt Pivovarská čp. 43, Louny) viz opatření 13.1.2.

Připravuje se oprava Diecézního muzea v Litoměřicích, kde se s úpravou pro zpřístupnění galerie pro osoby se zdravotním postižením také počítá.

Objekt Zámku Nový Hrad začal vznikat ve 14. století a ze své podstaty není budován jako bezbariérový, i přesto je značná část objektu dostupná OZP. Z nepřístupných prostor se jedná zejména o sklepy, podzemní stáje, věž, podkrovní a půdní prostory.

Oblastní muzeum v Děčíně, příprava projektu zpřístupnění 2. NP v roce 2022.

Plnění 2022

Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích připravuje opravu Diecézního muzea v Litoměřicích, kde se s úpravou pro zpřístupnění galerie pro osoby se zdravotním postižením také počítá.

Objekt Zámku Nový Hrad v Jimlíně začal vznikat ve 14. století a ze své podstaty není budován jako bezbariérový, i přesto je značná část objektu dostupná OZP. Z nepřístupných prostor se jedná zejména o sklepy, podzemní stáje, věž, podkrovní a půdní prostory.

V roce 2022 GBR uzavřela dohodu o narovnání ve věci smíru s majitelkou zámku Peruc a započaly přípravy se znovuotevřením Pamětní síně Emila Filly. Návštěvníci zde budou moci shlédnout poválečná díla Emila Filly, s připomínkou pobytu tohoto významného malíře na zámku. PSEF je od roku 2016 uzavřená.

Cíl 13.2.: Podporovat tvůrčí a umělecký potenciál osob se zdravotním postižením.

Opatření 13.2.1. Spoluvytvářet prostor, v němž se umožní osobám se zdravotním postižením uspokojovat své kulturní potřeby, realizovat vlastní tvorbu, a to podporou kulturních aktivit právnických a fyzických osob.

Plnění 2021

Např. Oblastní muzeum v Děčíně je kulturní památka, a proto jsou využitím prostor značně omezeni, avšak pravidelně sem docházejí skupinky handicapovaných návštěvníků na výstavy, muzeum Rumburk bude zcela bezbariérové pro návštěvníky již na podzim roku 2022.

Zámek Nový Hrad, p. o. pořádá v průběhu roku větší množství kulturních a společenských akcí, které jsou přístupné všem skupinám návštěvníků včetně OZP. Většina akcí v sezoně se koná na nádvoří, která jsou zcela bezbariérová. Mezi pravidelné návštěvníky patří kluby invalidů, ÚSP, domovy pro seniory a další organizace.

V Galerii moderního umění v Roudnici nad Labem se osoby se zdravotním postižením standardně účastní všech programů - workshopů, animací, koncertů, vernisáží apod.

Díky spolupráci Oblastního muzea v Chomutově byla v roce 2021 v Chomutovské knihovně realizována výstava Lidé odvedle – jednalo se o neobvyklý výlet do světa lidí s hendikepem, která zprostředkovala návštěvníkům osobní zkušenost se světem lidí se zdravotním postižením hravou, efektivně edukační formou.

Oblastní muzeum a galerie v Mostě spolupracuje se speciálními školami v rámci edukačních programů, které jsou přizpůsobeny jejich hendikepu.

Plnění 2022

Např. Oblastní muzeum v Děčíně je kulturní památka, a proto jsou využitím prostor značně omezeni, avšak pravidelně sem docházejí skupinky handicapovaných návštěvníků na výstavy.

Zámek Nový Hrad v Jímlíně pořádá v průběhu roku větší množství kulturních a společenských akcí, které jsou přístupné všem skupinám návštěvníků včetně OZP. Většina akcí v sezoně se koná na nádvoří, která jsou zcela bezbariérová. Mezi pravidelné návštěvníky patří kluby invalidů, ÚSP, domovy pro seniory a další organizace.

V Galerii moderního umění v Roudnici nad Labem se osoby se zdravotním postižením standardně účastní všech programů - workshopů, animací, koncertů, vernisáží apod.

Oblastní muzeum a galerie v Mostě spolupracuje se speciálními školami v rámci edukačních programů, které jsou přizpůsobeny jejich hendikepu. Nabídka speciálních prohlídek včetně virtuální reality pro návštěvníky různých typů hendikepu. Speciálně pedagogické centrum v Ústí nad Labem – Klub dětí s Aspergerovým syndromem, Kruh pomoci Most, Alzheimer centrum Most, Charita Most, Seniorský klub Most.

Severočeská hvězdárna a planetárium v Teplicích - programy pro veřejnost jsou vždy vedeny pracovníkem hvězdárny, který s návštěvníky přímo komunikuje a přizpůsobuje výklad cílové skupině. Pravidelnými návštěvníky planetária jsou domovy důchodců, kluby a zařízení pro hendikepované osoby, domovy pro OZP apod.

Přesto, že GBR disponuje relativně velkými výstavními prostory, pro přímou realizaci vlastní tvorby a aktivit znevýhodněných osob nedisponuje téměř žádným místem. V rámci plnění veřejné služby je ale otevřená návštěvníkům se speciálními potřebami, je ze 75% bezbariérová a po objednání nabízí speciální průvodcovské služby pro tyto návštěvníky.

Oblastní muzeum v Chomutově v roce 2022 realizovalo pro osoby s vadami zraku a nevidomé tematické prohlídky depozitáře geologie a výstavní projekt Rodina – sochy Michaela Bílka – kde byl umožněn návštěvníkům fyzický kontakt s instalovanými dřevěnými postavami v životní i lehce nadživotní velikosti. Programy pro školy navštěvují i děti ze speciální základní školy a školky, edukační program je uzpůsoben jejich potřebám. Aktivity určené pro širokou veřejnost navštěvují podle zájmu i imobilní osoby, jedná se zejména o přednášky, koncerty, Muzejní noc apod.

Cíl 13.3.: Podpora zapojení osob se zdravotním postižením do sportovních aktivit.

Opatření 13.3.1. Posílit finanční podporu sportovců se zdravotním postižením a jejich svazů.

Plnění 2022

Ústecký kraj pravidelně vyhlašuje dotační program SPORT. V rámci tohoto programu má jako jeden z pěti bodů podpory uvedenou sportovní činnost a aktivity handicapovaných. V roce 2022 byly podány 3 žádosti – z toho 2 neoprávněně (působnost mimo Ústecký kraj). Jedna žádost tak byla podpořena částkou 20 tis. Kč. Z této podpory se hradila část nákladů (především na ceny) při regionálních přeborech Ústeckého kraje v deseti sportech a mistrovství ČR v cyklistice. Všechny organizované akce se zúčastnilo 649 zdravotně znevýhodněných závodníků, z toho většinu tvořila mládež a děti.

Indikátor: - každoroční finanční podpora v rámci dotačních programů kraje pořadatelům kulturních, sportovních a turistických akcí a dalších aktivit, ve kterých jsou zapojeny osoby se zdravotním postižením

Odbor odpovědný za plnění: KP + SMT

14. Koordinace a monitorování plnění

Cíl 14.1.: Každoroční kontrola plnění opatření

Jedenkrát ročně, nejpozději do 30. dubna po skončení daného roku předložit Zastupitelstvu Ústeckého kraje kontrolu plnění plánu na úrovni jednotlivých odborů. Podklady dodají dotčené subjekty do 15. ledna v každém roce

Odbor odpovědný za plnění: SV

V roce 2023 bude plnění plánu předloženo dne 29.3.2023 do jednání Národní rady osob se zdravotním postižením ČR, z.s., dne 4.4.2023 do jednání POHÚK a dne 24. 4. 2023 Zastupitelstvu Ústeckého kraje.